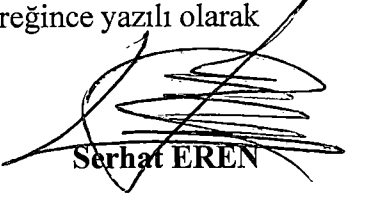

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

48869

Aşağıdaki sorularımın, **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır ili Çınar ilçesi Ortaşar Mahallesi'nde ikamet eden yaklaşık 65 haneye, "yapay zeka sistemi tarafından kaçak elektrik kullanımı tespit edildiği" gerekçesiyle fahiş miktarlarda para cezaları kesildiği ve elektrik kesintileri uygulandığı tarafıma iletilmiştir.

Ancak, yapay zekâ algoritmalarının temelini oluşturan veri setlerindeki eksiklikler, mevsimsel hava şartları, bölgedeki yoğun tarımsal sulama dinamikleri ve teknik altyapı yetersizlikleri nedeniyle bu tür dijital tespitlerin ciddi hata ve yanılma payları barındırdığı bilinmektedir. Sahada fiili, fiziki ve somut bir inceleme yapılmaksızın, yalnızca algoritmik tahminlere ve uzaktan algılama verilerine dayanarak doğrudan cezai işlem uygulanması doğru değildir. Ekonomik ve tarımsal zorluklarla geçim mücadelesi veren bölge halkı, bu şekilde denetime muhtaç ve şeffaf olmayan dijital kararlar neticesinde bir mağduriyetle karşı karşıya bırakılmıştır.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır Çınar ilçesi Ortaşar Mahallesi'nde yapay zeka destekli sistemlerin algoritmik tahminlerine dayanarak kaç haneye, toplam ne kadar idari ve mali para cezası kesilmiştir? Somut suç delili olmaksızın sadece yapay zeka verileriyle ceza düzenlenmesinin yasal ve hukuki dayanağı nedir?
2. Söz konusu kaçak elektrik tespit sisteminin saha şartlarında test edilmiş resmi hata ve yanılma payı yüzde kaçtır? Bu sistemlerin kullandığı algoritmalar bağımsız teknik, akademik veya hukuki bir heyet tarafından denetlenmiş midir?
3. Ceza hukukunda ve idari yaptırımlarda teknolojik verilerin teyit edilmesi amacıyla sahada uzman ekiplerce fiziki ve fiili bir yapılmaksızın doğrudan ceza kesilmesinin gerekçesi nedir?
5. Kesilen cezaların fahiş boyutları göz önünde bulundurulduğunda, bu yaptırımların idare hukukundaki ölçülülük ilkesi ile bağdaşmadığı açıktır. Temel bir insan hakkı olan enerjiye erişim hakkını engelleyen elektrik kesintileri ve cezalar nedeniyle mağdur olan yurttaşların

mağduriyetinin giderilmesi, haksız cezaların iptali ve dağıtım şirketinin bu keyfi uygulamalarının denetlenmesi amacıyla Bakanlığınızca bir idari soruşturma başlatılacak mıdır?